

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 267/2021-43

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu (sudca spravodajca) a zo sudcov Ladislava Duditsša a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpených [REDAKOVANÉ], advokátkou, [REDAKOVANÉ], proti postupu Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 197/2004 a postupu Krajského súdu v Žiline v konaniach vedených pod sp. zn. 6 Co 138/2018 a sp. zn. 8 Co 67/2020 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 197/2004 a postupom Krajského súdu v Žiline v konaniach vedených pod sp. zn. 6 Co 138/2018 a sp. zn. 8 Co 67/2020 **bolo porušené** základné právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a ich právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Sťažovateľom **priznáva** finančné zadosťučinenie každému z nich v sume **3 000 eur**, z ktorých **je** Okresný súd Žilina **povinný** zaplatiť každému z nich sumu **2 500 eur** a Krajský súd v Žiline sumu **500 eur**, a to do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.
3. Okresný súd Žilina a Krajský súd v Žiline **sú povinné** spoločne a nerozdielne nahradiť sťažovateľovi [REDAKOVANÉ] trovy konania v sume **576,12 eur** a zaplatiť ich právnej zástupkyňi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a ich argumentácia

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 22. apríla 2021 domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 197/2004 a postupom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. 6 Co 138/2018 a sp. zn. 8 Co 67/2020. Sťažovatelia navrhujú priznať im primerané finančné zadostučinenie každému vo výške 6 000 eur a sťažovateľovi [REDAKOVANÉ] aj trovy právneho zastúpenia.

2. Podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľov je tvrdenie, že boli porušené nimi označené práva, keďže už 20. novembra 2003 podali sťažovatelia v postavení žalobcov v 1. a 3. rade žalobu o zaplatenie sumy 303 281,20 Sk s príslušenstvom proti žalovanej [REDAKOVANÉ], ktorá 30. januára 2007 zomrela, pričom dedičské konanie po nej nie je dosiaľ právoplatne skončené. Okresný súd ďalej konal s jej jedinou dedičkou [REDAKOVANÉ]. Ústavný súd nálezom č. k. I. ÚS 316/2016 zo 7. júla 2016 konštatoval prietahy v namietanom konaní okresného súdu a prikázal mu konať bez zbytočných prietáhov.

3. Sťažovatelia v ústavnej sťažnosti ďalej podrobne uviedli chronológiu úkonov nasledujúcich po vydaní uvedeného nálezu ústavného súdu, z ktorých vyplýva, že okresný súd vo veci rozhodol rozsudkom zo 17. októbra 2017, proti ktorému podala žalovaná odvolanie, ktoré bolo krajskému súdu predložené na rozhodnutie 4. júna 2018. Krajský súd prípisom č. k. 6 Co 138/2018 z 5. marca 2020 (po 21 mesiacoch) vrátil vec okresnému súdu ako predčasne predloženú. Opätovne bolo odvolanie predložené krajskému súdu 3. júna 2020, ktorý vo veci rozhodol uznesením č. k. 8 Co 67/2020 z 30. novembra 2020 tak, že rozsudok okresného súdu v časti priznaného nároku, ako aj v závislom výroku o trovách konania zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo vyhotovené až v januári 2021 a spis bol vrátený okresnému súdu.

4. Postup okresného súdu, ako i krajského súdu v namietanom konaní sa vyznačoval najmä neefektívnym konaním. V čase podania ústavnej sťažnosti je celková dĺžka konania 17 rokov a 5 mesiacov, čo je nezlučiteľné s imperatívom ustanoveným v čl. 48 ods. 2 ústavy.

5. Sťažovatelia nenavrhlí, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prietáhov, keďže tento príkaz mu bol už daný v náleze ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 316/2016.

II.

Vyjadrenie okresného súdu, krajského súdu a replika sťažovateľov

II.1. Vyjadrenie okresného súdu:

6. Okresný súd k ústavnej sťažnosti uviedol, že *„nepochybne celková dĺžka konania svedčí o čiastočnej opodstatnenosti podanej ústavnej sťažnosti, na druhej strane je však potrebné dôsledne zohľadniť skutočnosť, konaním ktorej zo súdnych inšancií došlo k porušeniu práva sťažovateľov na prejednanie veci bez zbytočných prietahov. Pokiaľ by vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti napriek uvedenému Ústavný súd Slovenskej republiky vzhliadol v postupe Okresného súdu Žilina neodôvodnené prietahy v konaní, navrhujem Ústavnému súdu SR, aby prípadné finančné zadostučinenie zohľadňovalo okolnosti, ktoré ovplyvnili celkovú dĺžku konania a rovnako podiel súdu prvej inštancie na vzniknutých prietahoch a to so zreteľom na predmet konania a možnú ujmu, kedy neistota spôsobená sťažovateľom postupom súdu by nemala suplovať akékoľvek finančné nároky sťažovateľov súvisiace s predmetným konaním.“*

7. K veci sa vyjadril aj zákonný sudca, ktorý poukázal na stále neskončené dedičské konanie po pôvodne žalovanej, čo spôsobuje, že dosiaľ nie je ustálené, kto je vlastníkom dotknutého bytu, s kým má súd konať ani v akom rozsahu prešli dlhy na odporkyňu ako dedičku (nie sú ustálené aktíva a pasíva dedičského konania). Viacero dlhších období nečinnosti bolo podľa jeho názoru spôsobených prietahmi sporových strán a ich žiadosťami o odročenie pojednávania. Následne zákonný sudca uviedol chronológiu úkonov v napadnutom konaní od roku 2016 a tiež konštatoval, že pochybil pri vyhotovení písomného znenia rozsudku, keď opomenul rozhodnúť o zastavení konania v časti, v ktorej žalobcovia vzali žalobu späť. Hoci ide o nesústredenú činnosť, zákonný sudca vylúčil, že by mohla spôsobiť významné prietahy v konaní a podieľať sa na celkovej dĺžke konania. Po vrátení veci z odvolacieho súdu z dôvodu úloh uložených súdom druhej inštancie a spochybnenia procesného postupu súdu prvej inštancie počas vykonania dokazovania a hodnotenia dôkazných prostriedkov zákonný sudca opätovne vyzval sporové strany, aby v lehote 60 dní uviedli všetky skutkové tvrdenia v spore, vyjadrili sa k ich hodnote a predložili všetky dôkazné prostriedky, ktorými chcú preukázať vlastné tvrdenia. Dôvodom postupu súdu druhej inštancie bolo zrušenie napadnutého rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. c) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), pričom nesprávne právne posúdenie veci odvolací súd nevyslovil, namietal najmä nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia, čo by ale znamenalo jeho nepreskúmateľnosť, teda nemožnosť záveru vysloveného krajským súdom o formálnom hodnotení dôkazov. Zákonný sudca vyslovil presvedčenie, že vo veci koná bez prietahov, konanie (ako jednu z najstarších vecí) uprednostňuje pred vybavením ostatných sporov a svojím konaním nedôvodné prietahy nezavinil.

II.2. Vyjadrenie krajského súdu:

8. Krajský súd k ústavnej sťažnosti uviedol, že v preskúmvanej veci ide o skutkovo a právne zložitú vec. Tiež konštatoval, že po predložení veci na odvolacie konanie bol zistený procesný nedostatok (nerozhodnutie o čiastočnom späťvzati žaloby), pre ktorý sám nemohol rozhodnúť vo veci, a preto vec vrátil súdu prvej inštancie na jeho odstránenie. Po opätovnom predložení veci v primeranom čase odvolací súd vo veci rozhodol, a preto postup krajského súdu nemožno hodnotiť ako „zbytočné prietahy“. Krajský súd tiež poukázal na skutočnosť, že sťažovatelia pred podaním

ústavnej sťažnosti ústavnému súdu neuplatnili sťažnosť na priet'ahy v konaní u predsedu krajského súdu.

9. Sudkyňa spravodajkyňa k ústavnej sťažnosti poukázala na rozsiahlosť spisu, ako aj písomné dôvody odvolania, ktoré obsahovali množstvo odvolacích námietok, ktoré smerovali k nedostatkom skutkových zistení, spôsobu hodnotenia dôkazov a stanovenému rozsahu dokazovania súdom, a závažných procesných nedostatkov s argumentáciou odvolateľky, že na všetky tieto nedostatky súd upozorňovala v základnom konaní. Rozhodnutie veci bolo komplikované aj z dôvodu neukončeného dedičského konania po pôvodnej žalovanej, pretože nebola zrejímá štruktúra aktív a pasív dedičstva (z hľadiska formulácie výroku). Sudkyňa poznamenala, že ani neprimeraná dĺžka konania a príkaz konať vo veci urýchlene (po vydaní prvého nálezu ústavného súdu) nemôžu byť na ujmu zistenia skutkového stavu veci v rozsahu nevyhnutnom na vydanie zákonného a spravodlivého rozhodnutia a súčasne nemôžu byť limitujúce pre spôsob rozhodnutia odvolacieho súdu.

10. Sudkyňa poukázala na skutočnosť, že išlo o prvé rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci a vzhľadom na rozsah a povahu dôvodov, ktoré viedli odvolací súd k zrušeniu rozsudku prvej inštalcie, ani neprichádzal do úvahy iný spôsob rozhodnutia. Podľa jej názoru bolo primerané aj predĺženie lehoty na písomné vyhotovenie rozhodnutia (lehota zasahovala do vianočných sviatkov), čo si vyžiadala náročnosť veci a požiadavky na primerane kvalitné odôvodnenie rozhodnutia.

II.3. Replika sťažovateľov:

11. Sťažovatelia vo svojej replike uviedli, že prvýkrát bol spis predkladaný okresným súdom po meritórnom rozhodnutí krajskému súdu 4. júna 2018 a bolo zrejímé, že dĺžka konania je neprimeraná. Odvolací súd prípisom sp. zn. 6Co/138/2018 až 5. marca 2020, t. j. po jednom roku a deviatich mesiacoch, vec vrátil súdu prvej inštalcie ako predčasne predloženú.

12. Pokiaľ ide o nepodanie sťažnosti na priet'ahy v konaní u predsedu krajského súdu, sťažovatelia zastávajú názor, že z hľadiska rozhodnutia vo veci pred ústavným súdom uvedené nie je podmienkou, poukazujúc na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva.

13. K stanovisku [REDAKOVANÉ] ako sudkyne spravodajkyne sťažovatelia uvádzajú, že podľa ich názoru okolnosti vnútornej organizácie súdu a zmena rozvrhu práce nemôžu byť na ujmu strán sporu, pokiaľ z okolností prípadu možno konštatovať neprimeranú dĺžku konania.

14. Pokiaľ za okresný súd podpredsedníčka poukázala na skutočnosť, že k dnešnému dňu nedošlo k právoplatnému ukončeniu dedičského konania, z čoho je zrejímé, že dosiaľ nie je ustálený okruh procesných strán na základe právoplatného dedičského konania a určený nástupca pôvodnej žalovanej, s týmto sa sťažovatelia nestotožňujú, pretože zo správy notára je nesporné, že jedinou dedičkou po zosnulej je [REDAKOVANÉ] ako jediná dcéra poručiťky.

III.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

15. Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 197/2004 a postupom krajského súdu ako odvolacieho súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 6 Co 138/2018 a sp. zn. 8 Co 67/2020 došlo k porušeniu ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

16. Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, ktoré je garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 28/01, I. ÚS 132/03, I. ÚS 65/04).

17. Ústavný súd pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

18. Priznanie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zakladá povinnosť súdu aj sudcu na organizovanie práce tak, aby sa toto právo objektívne realizovalo (II. ÚS 21/01, I. ÚS 251/05). Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Táto povinnosť súdu a sudcu vychádzala predtým z niektorých ustanovení zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (napr. § 6, § 100 ods. 1, § 117 ods. 1 a § 119 ods. 1), ktorý platil do 30. júna 2016, a v súčasnosti už vychádza najmä zo zásady vyplývajúcej z čl. 17 a § 157 ods. 1 CSP. V zmysle čl. 17 CSP „súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb“ a v zmysle § 157 ods. 1 CSP „súd postupuje v konaní tak, aby sa mohlo rozhodnúť rýchlo a hospodárne, spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania“.

19. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokovanej veci.

20. Pokiaľ ide o kritérium právnej a faktickej zložitosti veci, ústavný súd konštatuje, že predmetom sporu sú sťažovateľmi uplatnené investície do opravy, úpravy a rekonštrukcie spoločnej veci (nehnutelnosti) vo výške pripadajúcej na spoluvlastnícky podiel žalovanej (1/4 z celkovej hodnoty stavebných výkonov v dome). Už v náleze č. k. I. ÚS 316/2016 zo 7. júla 2016, ktorým ústavný súd vyslovil porušenie identických práv žalovanej v napadnutom konaní a prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prietahov, bola konštatovaná skutková zložitosť právnej veci s ohľadom na potrebu znaleckého dokazovania, viacero účastníkov, ako aj okolnosť, že dosiaľ nebolo dedičské konanie po pôvodnej žalovanej právoplatne skončené. S uvedenými závermi sa ústavný súd stotožňuje, avšak súčasne uvádza, že ani určitá miera zložitosti nemôže ospravedlniť dĺžku konania, ktoré trvá celkovo 17 rokov.

21. Správanie účastníkov konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným prietahom. Je zjavné, že k dĺžke súdneho konania v predmetnej veci prispelo aj to, že sťažovatelia aktívnym spôsobom pristupovali k uplatňovaniu svojich práv v súdnom konaní. Podali viaceré procesné návrhy, odvolania, námietku zaujatosti (na základe ktorej bol vylúčený sudca), sťažovateľka [REDAKOVANÉ] viackrát žiadala o odročenie pojednávania. Napriek uvedenému ústavný súd dospel k záveru, že správanie sťažovateľov v napadnutom konaní nemožno hodnotiť ako zjavne účelové alebo zjavne obštrukčné. V súvislosti s touto procesnou aktivitou sťažovateľov ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, v ktorej uviedol, že v dôsledku uplatnenia procesných práv účastníkom konania nepochybne dochádza k predĺženiu konania, zodpovednosť za tento stav neznáša oprávnená osoba, ale nemožno ju pripísať ani štátnemu orgánu konajúcemu vo veci (III. ÚS 242/03, IV. ÚS 218/04, II. ÚS 865/2014, II. ÚS 623/2016).

22. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k zbytočným prietahom, bol predovšetkým postup okresného súdu v napadnutom konaní, ktoré začalo na základe návrhu na vydanie platobného rozkazu z 20. novembra 2003 a po podaní odporu proti platobnému rozkazu je právna vec sťažovateľov od 21. júna 2004 vedená pod sp. zn. 12 C 197/2004. Okresný súd vo veci vydal dosiaľ jediné meritórne rozhodnutie, a to 17. októbra 2017, ktoré bolo krajským súdom zrušené a vec vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie. Napadnuté konanie teda trvá viac ako 17 rokov bez právoplatného skončenia, čo indikuje bez potreby bližšej špecifikácie období nečinnosti alebo vyhodnocovania neefektívnej alebo nesústredenej činnosti okresného súdu existenciu zbytočných prietahov. V zmysle ustálenej judikatúry ústavného súdu z ústavnoprávneho hľadiska je dlhotrvajúce konanie neakceptovateľné a samo osebe je spôsobilým dôvodom na vyslovenie porušenia základného práva účastníka takého konania (resp. strany sporu) na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. jeho práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. IV. ÚS 127/08, IV. ÚS 155/09, IV. ÚS 82/2010, II. ÚS 662/2017).

23. Ústavný súd však prihliadol na skutočnosť, že spis okresného súdu z dôvodu podávania opravných prostriedkov a námietok zaujatosti (prevažne zo strany žalovanej) bol predložený krajskému súdu celkovo štrnásťkrát, z toho dvakrát predčasne, a tiež bol jedenkrát predložený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o dovolaní žalovanej. Uvedenú skutočnosť ústavný súd zohľadnil pri určení výšky finančného zadosťučinenia.

24. Vo vzťahu k postupu krajského súdu ústavný súd hodnotí ako zásadné obdobie nečinnosti obdobie od 6. júna 2018, keď bol spis predložený krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní žalovanej proti rozsudku okresného súdu, do 5. marca 2020, keď bol spis vrátený bez meritórneho rozhodnutia ako predčasne predložený z dôvodu opomenutia okresného súdu rozhodnúť o čiastočnom späťvzati žaloby (19 mesiacov). Opakovane bol spis predložený krajskému súdu 3. júna 2020 po vydaní doplnacieho uznesenia okresným súdom a vrátený späť 2. februára 2021 (ďalších 8 mesiacov) spolu so zrušujúcim uznesením.

25. V súvislosti s argumentáciou krajského súdu, ktorý tvrdí, že sťažovatelia nevyužili účinný prostriedok nápravy, keďže nepodali sťažnosť na prietahy predsedovi krajského súdu, ústavný súd poukazuje na ustálenú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorý opakovane vyslovil názor, že sťažnosť predsedovi súdu nemožno považovať za účinný prostriedok nápravy (pozri napr. rozsudok Ištván a Ištvánová proti Slovenskej republike z 12. 6. 2012, rozsudok Bednár proti Slovenskej republike z 8. 10. 2013 a iné). Uvedený právny názor si pod vplyvom štrasburskej judikatúry osvojil i ústavný súd (napr. nález č. k. I. ÚS 103/2019 z 11. júna 2019).

26. Na základe skutočností uvedených v predošlých bodoch ústavný súd dospel k záveru, že základné právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu a postupom krajského súdu v napadnutých konaniach porušené boli.

IV.

Priznanie primeraného finančného zadosťučinenia

27. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

28. Podľa § 123 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, v ústavnej sťažnosti uvedie rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

29. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovriešenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04). Pri určení výšky primeraného zadosťučinenia zohľadnil svoju stabilnú judikatúru (napr. IV. ÚS 535/2013, I. ÚS 582/2015, I. ÚS 54/2016, I. ÚS 611/2017, IV. ÚS 21/2018, IV. ÚS 63/2020, IV. ÚS 109/2020, IV. ÚS 287/2020, IV. ÚS 313/2020), skutočnosť, že právna vec sťažovateľov nie je ani po 17 rokoch právoplatne skončená a opätovne sa nachádza v štádiu pred súdom prvej inštancie, správanie sťažovateľov, ako i význam sporu pre sťažovateľov. Ústavný súd dospel vzhľadom na uvedené k záveru, že primerané finančné zadosťučinenie v tejto veci predstavuje sumu 3 000 eur pre každého zo sťažovateľov (bod 2 výroku tohto nálezu), pričom rozhodol diferencovane vo vzťahu k obom porušovateľom, a to podľa miery ich účasti na spôsobených prietahoch. Vo zvyšnej časti návrhu na priznanie finančného zadosťučinenia, keďže sťažovatelia žiadali o priznanie finančného zadosťučinenia vo výške 6 000 eur pre každého z nich, ústavný súd nevyhovel (bod 4 výroku tohto nálezu).

V. Trovy konania

30. Podľa § 73 ods. 1 zákona o ústavnom súde trovy konania pred ústavným súdom, ktoré vzniknú účastníkovi konania, uhrádza účastník konania.

31. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

32. Sťažovateľ [REDAKOVANÉ] právne zastúpený sťažovateľkou [REDAKOVANÉ] si uplatnil náhradu trov konania pred ústavným súdom, ktoré mu vznikli v súvislosti s právnym zastupovaním. Ústavný súd priznal právnej zástupkyňi náhradu trov konania v sume 576,12 eur v súlade s vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to za 3 úkony právnej služby podľa § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky (prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom, podanie sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, vyjadrenie k stanoviskám okresného súdu a krajského súdu). Ústavný súd vychádzal zo základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby za rok 2021 v sume 181,17 eur (1/6 výpočtového základu podľa § 11 ods. 3 vyhlášky), tiež zo sadzby za náhradu hotových výdavkov (režijný paušál) za každý úkon právnej služby za rok 2021 v sume 10,87 eur (1/100 výpočtového základu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky).

33. Priznanú náhradu trov konania sú okresný súd a krajský súd povinné zaplatiť spoločne a nerozdielne na účet právnej zástupkyne (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 CSP).

34. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. augusta 2021

Libor Duľa
predseda senátu